

ДЕТСКА ГРАДИНА № 4 “ТЕМЕНУЖКА” – ОБЩИНА ВАРНА

✉ Варна, ул. “Шейново” № 18; ЕИК 000080740; e-mail: temenujka_4@abv.bg; ☎ 052/460-126

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА
РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ НА ДЕЦА ОТ
ДГ 4 „ТЕМЕНУЖКА“**

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Водещите нормативни документи при изготвянето на Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвимите групи на ДГ №4 „Теменужка“ са:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от

етническите малцинства

2. ПРИНЦИПИ НА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на разнообразието от потребности на всички деца чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата във всички аспекти на живота на общността /чл.3(1) Наредбата за приобщаващото образование/.

Приобщаващото образование е неизменна част от правото на образование и се реализира в съответствие със следните принципи:

- гарантиране на правото на всяко дете на равен достъп до качествено образование;
- гарантиране на достъпа на всяко дете до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на обучението и приобщаването и на необходимостта от подходяща подкрепа;
- прилагане на диференцирани педагогически подходи в съответствие с интересите и стимулиращи мотивацията на детето, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
- приемане и зачитане на уникалността на всяко дете – индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които образователната институция трябва да отговори по подходящ начин, така че детето да развие максимално своя потенциал;
- равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички деца заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат

при ученето и научаването и при участието им в дейността на детската градина;

- системен и холистичен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища - управление и екипност, използване на приобщаващи педагогически практики, създаване на сигурна и подкрепяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на децата;

- сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование - детската градина, училището, центърът за подкрепа за личностно развитие, детето, семейството и общността;

- намаляване на влиянието на социалните неравенства върху ученето и върху участието на децата в дейността на детската градина;

- нетърпимост към дискриминиращите нагласи и поведение и подготовка на децата за живот в приобщаващо общество;

- гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование съобразно потребностите на децата в зависимост от спецификата на обществения живот;

- изграждане на позитивен психологически климат в ДГ №4 „Теменужка”.

3. АНАЛИЗ НА СРЕДАТА В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

През последните години в детската градина има деца от различни етноси, различни вероизповедания, с различни традиции и културни норми, което налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване, а така също и познания за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите и към самите себе си. Срещата с различни хора и с различни култури често е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна.

В детската градина се предприемат политики в областта на:

- умението за общуване с представители на различни култури;
- съзнателно възпитаване на толерантно отношение.

В детската градина се създават условия за достъпна качествена грижа за децата, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация. Обръща се особено внимание на семейството като част от образователния процес. Предвижда се паралел между интеркултурното образование и образованието на децата със специални образователни потребности. Към момента в ДГ №4 „Теменужка“ има 8 деца на допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Потенциалните ползи за обществото от преодоляване на пречките пред приобщаването на различията в хората са огромни, а в същото време потенциалните рискове от игнорирането или дискриминирането биха могли да бъдат още по-сериозни.

Ключовата роля на образованието за изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване се състои в ранното образование, което е достъпно за всички, независимо от социално-икономическия им статус и интелектуалните им възможности.

Обхващането на всяко дете със специални нужди в образователната институция и изграждането на съответната подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование.

4. ЦЕЛИ

Заложените цели в Програмата на ДГ №4 „Теменужка“ са подчинени основно на целите заложи в ЗПУО, а именно:

- Интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всяко дете в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му;
- Ранно откриване на заложибите и способностите на всяко дете и насърчаване на развитието и реализацията им;
- Формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин;
- Формиране на толерантност и уважение към правата на децата и хората с увреждания;
- Познаване на националните, европейските и световните културни ценности и традиции;
- Изграждане на позитивен организационен климат;
- Утвърждаване на позитивна дисциплина;

5. РАННО ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

Ранното оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата се извършва в процеса на предучилищното образование и се извършва от педагогическите специалисти в детската градина. То включва ранна оценка на развитието на детето и на риска от обучителни трудности, определяне на допълнителни модули за деца, които не владеят български език и определяне на необходимост от извършване на оценка от екип за подкрепа за личностно развитие. Ранното оценяване

се извършва на децата от 3 години до 3 години и 6 месеца при постъпване на детето за първи път на детска градина. Оценяването се извършва индивидуално за всяко дете с писменото съгласие на родителя чрез скрининг за определяне на риска от възникване на обучителни трудности. След провеждане на оценяването родителят се запознава с резултатите. В зависимост от тях координаторът съвместно с педагогическите екипи и родителя определя за всяко дете дейности от общата и/или от допълнителната подкрепа за личностно развитие.

На децата на 5 и 6 години в подготвителните групи в детската градина, на които не е извършено ранно оценяване от 3 години и 3 години и 6 месеца, се извършва оценка на риска от обучителни затруднения.

За извършване на оценка на риска от обучителни затруднения е необходимо педагогическите екипи да преминат обучение.

6. ОСИГУРЯВАНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ В ДЕТСКА ГРАДИНА №4 „ТЕМЕНУЖКА“

Общата подкрепа за личностно развитие се осигурява от постъпването на детето на детска градина и е насочена към развиване на потенциала на всяко дете. Тя е насочена към всички деца в групата и включва в себе си:

- Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
- Занимания по интереси – допълнителни образователни дейности;
- Грижа за здравето;
- Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
- Поощряване с морални награди;
- Дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- Логопедична работа;

7. ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ В ДЕТСКА ГРАДИНА №4 „ТЕМЕНУЖКА“

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се осигурява от детската градина за деца:

- със специални образователни потребности;
- в риск;
- с изявени дарби;
- с хронични заболявания.

ДЕТСКА ГРАДИНА № 4 “ТЕМЕНУЖКА” – ОБЩИНА ВАРНА

✉ Варна, ул. “Шейново” № 18; ЕИК 000080740; e-mail: temenujka_4@abv.bg; ☎ 052/460-126

Допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата се предоставя след подаване на писмено заявление до директора от родител и въз основа на извършена оценка на индивидуалните им потребности. Оценката е процес на събиране и анализиране на специфична информация – силни страни, затруднения, потенциал за оптимално развитие, участие в образователния процес, възможности за реализация. В ДГ №4 „Теменужка” има назначен психолог, както и ресурсен учител, предоставен от РЦППО – гр. Варна.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие включва:

- работа с дете по конкретен случай;
- ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за подкрепа за всяко конкретно дете. Родителите активно участват в процеса на личностно развитие и приобщаване като активни участници в дейностите.

8. ДЕЙНОСТИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПРОГРАМАТА

ДЕЙНОСТИ	СРОК	ОТГОВОРНИК	ЗАБЕЛЕЖКА
Определяне на координатор на екипите за подкрепа на личностно развитие	Септември	Директор	
Определяне на екипи за подкрепа за личностно развитие на всяко дете на допълнителна подкрепа	Септември	Директор	
Срещи на ЕПЛР с родителите на децата на допълнителна подкрепа	Постоянен	Координатор	Минимум 3 проведени срещи – в началото, средата и края на годината
Изготвяне на планове за о б щ а подкрепа за личностно развитие за всяко дете	постоянен	ЕПЛР	
Изготвяне на план за превенция и интервенция на насилието и тормоза в детската градина	октомври	Координационен съвет	

ДЕЙНОСТИ	СРОК	ОТГОВОРНИК	ЗАБЕЛЕЖКА
Провеждане на скрининг за ранна оценка за риск от обучителни трудности на децата от 3 до 3 години и 6 месеца	30 ноември	К. Йорданова Т. Михова	
Оценка на риска от обучителни трудности на децата на 5 и 6 години, на които не е извършено ранно оценяване	30 май	Учители по групи	
Оценка на индивидуалните потребности	Постоянен	РЦППО – гр. Варна	При подадено заявление от родител
Тренинги/ тематични родителски срещи/ за родители за справяне с агресията на децата в предучилищна възраст	до края на учебната година	Учители по групи	
Подкрепа и поощряване на децата с морални награди	Постоянен	Учители по групи	